

La humanitat

Any III : Núm. 432

Barcelona, dimecres, 29 de març de 1933

Redacció i Administració: Ronda Sant Pere, 11, pral. : Telèfon 24646 i 24647

Impremta: Muntaner, 49 : Telèfon 31518

Fundador: LLUIS COMPANYS

ELS PUNTS DAMUNT LES ÍS

El senyor Carles Pi i Sunyer, davant les insídies de la Lliga

Sempre hem tingut a Carles Pi i Sunyer per un home ponderat, reflexiu, dominador dels seus nervis. La seva designació com a conseller de Finances, primer, i com a Delegat de la Presidència, més tard, va plaure'ns força, per tal com vàrem veure en ell l'home ideal per a la difícil tasca de resistir, assegut a la capçalera del banc roig, les escames, no sempre nobles, de la Lliga Catalana.

Aquesta, composta, en la seva totalitat de fariseus i doctors de la Llei, mestres en l'art de tergiversar les coses, haurien sentit, davant d'un "premier" impetuós i irritable, aquella satisfacció que palesen els matadors davant d'un brau tot sang i nervi. Però la feina provocadora i corrosiva dels homes de la Lliga Catalana, davant la serenitat i el self-control del conseller-delegat del Govern de Catalunya.

Ahí, al nostre Parlament, la Lliga va mobilitzar un dels seus "insidiers" més acreditats, el senyor Vidal i Guardiola, tota la tècnica perforadora

del qual, va estavellar-se contra la sorprenent seguretat amb què Carles Pi i Sunyer va saber-li "blocar" tots els trets. Així, ni un sol dels trets que amb tota la malícia d'un professional escocès va llançar el senyor Vidal i Guardiola, va aconseguir transformar-se en gol.

El senyor Pi i Sunyer, sobri, elegant, concís, efectiu, segur, va repellar mestriolament els atacs de l'orador dretista, els quals, amb una senzillesa comprensora va reduir a no res. Les llances lligaires, per obra i gràcia del senyor Pi i Sunyer, esdevingueren canyes... Canyes buides i esquerades...

Amb un ensenyament de verduleres tocades d'història, els homes de la Lliga, van injuriar a qui, en aquell lloc no podia defensar-se. Llançaren lot, ells, els covards, els acomodaticis, els còmplices de Primo de Rivera, damunt dels que un dia aconseguiren donar a tot el món la sensació que Catalunya, no vivia castrada... I atacaren la seva bilis barroera damunt la digníssima figura de la representació més alta de Catalunya... Tot això forma part d'una ofensiva de gran estil — jesuítica i velada — no cal dir-ho, contra el prestigi dels homes d'Esquerra. I com que les coses tenen un límit, van tenir-lo dividint passat. I no pas al saló de sessions, sinó al carrer, que és allà on els homes que insulten, deuen haver de mantenir les seves paraules...

Les mantenen ells? Els caps de brot de la minoria no van atendre les frases comminatives amb què el senyor Pi i Sunyer va invitar-lo a precisar. Precisar, ells, que viuen de l'equivoc i de la intriga?... Quan han precisat, ells, res?... Oblidaren que en moments transcendents per Catalunya, tot el que van saber dir fou allò tan socorregut de: "Monarquia? República? Catalunya!..."

No, senyors, de la Lliga, no Catalunya se'n escapa de les mans i mai més no servirà de tapa-bruts per les vostres atzagaiades... I quan volgueu llançar escupinades a qui està molt per damunt de vosaltres, us exposeu a que algú us recordi que la bona educació no està renyida amb el "seny" i que sense injuriar també es pot fer política...

Molt bé pel senyor Carles Pi i Sunyer, el qual amb la seva brillantíssima intervenció d'ahir, va posar els peus a roüllo als fariseus, i tot defensant institucions, consubstancials amb l'hora actual de la política d'Esquerra, va encertar a descavalcar els seus adversaris, amb el cert cop de llança d'una pregunta, que va quedar sense resposta. Molt bé pel senyor Carles Pi i Sunyer!

UNA PERDUA PER A L'ESCENA ESPANYOLA

A les dues d'aquesta matinada, víctima d'una broncopneumònia, ha mort a la nostra ciutat el gran actor Francesc Morano

A les dues d'aquesta matinada, víctima d'una broncopneumònia, ha mort al seu domicili Torrent de les Flors, 58, el gran actor Francesc Morano.

Fa tres dies en tornar de Vic, on havia anat junt amb la seva companyia a donar-hi una representació, l'il·lustre comediant es sentí indisposat.

La terrible malaltia el colpí ben ràpidament, havent acabat amb un dels prestigis màxims de l'escena espanyola.

La notícia de la mort d'En Morano ha commogut tota la ciutat,

doncs, en ella havia actuat diverses temporades i era conegutíssim.

A Madrid la terrible nova ha causat una gran consternació en els cercles teatrals i literaris.

A les redaccions dels periòdics tot el dia d'ahir han preguntat més dades sobre el traspàs del gran autor.

Rebí la seva família el nostre més sincer condol per la pèrdua irremediable.

L'enterrament s'efectuarà demà a dos quarts de quatre de la tarda, sortint la comitiva de la casa mortuòria.

INTERESSANTS DECLARACIONS DEL CONSELLER DE SANITAT I ASSISTENCIA SOCIAL, DR. JOSEP DENCAS

L'obra feta i els propòsits sobre Assistència Social, lluita contra la tuberculosi i contra la mortalitat infantil. — Per mitjà d'un automòbil, científicament equipat, es podrà assistir tuberculosos residents a les comarques catalanes

El conseller de Sanitat i Assistència Social de la Generalitat de Catalunya, doctor Josep Dencas, ha estat visitat aquest matí, a requeriment seu, pels periodistes que fan informació a la Generalitat. El propòsit del doctor Dencas era donar compte per mitjà de la Premsa als ciutadans d'arreu de Catalunya de l'obra realitzada per aquell Departament i els projectes fets per a l'esdevenidor.

Després de les saluacions de rigor, el senyor Dencas ha parlat així:

—Us he fet cridar perquè he cregut aquest moment oportú per a donar-vos compte de l'obra realitzada pel Departament d'Assistència Social i Sanitat. He cregut aquest moment oportú a causa, com vosaltres no ignoreu, que ben aviat, dintre de pocs dies, serà un fet el traspàs de serveis en el que fa referència a Sanitat, que és una de les coses que han quedat millor, puix que Catalunya tindrà el dret de legislar i aplicar ensems el que legisli en aquest sentit.

Vosaltres — ha seguit dient — ja us fareu càrrec dels pocs mitjans amb què comptàvem. Hi havia solament una consignació de cinc-cents mil pessetes i encara amb la condició que havien d'ésser esmerçades en la lluita antituberculosa precisament i les altres quantitats amb prou feines són suficients per a cobrir les plantilles i

el manteniment dels diversos establiments d'Assistència Social.

Amb les cinc-cents mil pessetes que us he dit, podria haver construït un sanatori antituberculós; però no hauria resolt res, car hauria estat una cosa petita amb una capacitat de vint o trenta llits que hauria estat com una petita gota d'aigua a la mar de les necessitats que hi ha en aquest sentit.

Com ja us vaig dir en una altra conversa que sostinguérem, em vaig trobar amb el Dispensari Antituberculós del carrer de Rades que, a pesar de l'energia, la bona voluntat i la ciència del doctor Sayé i altres persones que li presten ajut, està mancat absolutament de condicions. Hi ha un constant perill de contagi, puix que s'ajunten en una mateixa sala, esperant la consulta, tuberculosos amb lesions gravíssimes obertes; d'altres que tot just han experimentat l'inici d'aquesta malaltia i infants pre-tuberculosos. Davant les condicions en què es troba l'esmentat Dispensari, no hi havia altre remei que construir de bell nou un Dispensari central de lluita contra la tuberculosi. Ací podeu veure els plànols que he fet fer per tècnics de la G. A. T. C. P. A. C., que han estat ja aprovats en Consell.

Com sigui que si s'hagués de comprar els terrenys per a bastir-lo, aquests costarien ja tal vegada més

que no pas l'import de la consignació de què dispo, he gestionat de l'Ajuntament la cessió temporal d'un dels molts solars que té i no crec que, davant d'una cosa tan útil per a la ciutat, em negui el seu concurs.

Precisament al carrer Montalegre, on hi ha la Casa de Misericòrdia, hi ha un tros de terreny que a mi em seria molt útil per a portar a terme els meus propòsits. Aquests terrenys, que són de l'Ajuntament, els usufructuen avui per avui uns capellans que hi han establert alguna institució, i

SANTSALVADOR

DENCAS

L'atrancament d'avui

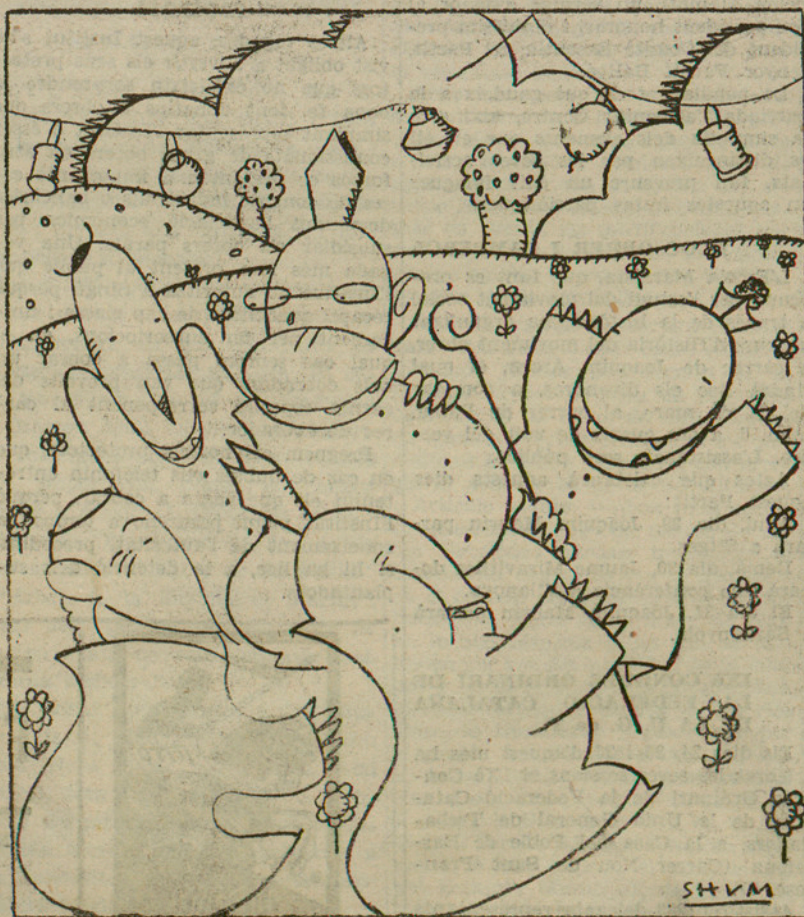
Cinc individus, pistola en mà, entren a un taller d'ebenisteria de la Plaça de Letamendi, i després d'apoderar-se dels diners, destrocen tots els mobles

A dos quarts de dotze d'aquest matí a un taller de fusteria i ebenisteria de la Plaça de Letamendi, propietat de Pere Fortuny, hi entraren cinc individus pistola en mà els quals després d'assabentar-se de qui era el propietari, l'escorcollaren apoderant-se d'una cartera amb 300 pessetes i una pistola Star. Després els desconeguts escorcollaren tots els obrers, als quals

pregueren els rellotges i diners que portaven a sobre.

Després de realitzar l'atrancament, els desconeguts tancaren a tots els que hi havia en el taller a una habitació interior, i es dedicaren a destruir tots els mobles i eines que trobaren.

Els atrancadors una vegada acabada la seva tasca, fugiren sense ésser molestats per ningú.

—Celebrarem el divendres sant?
—No: celebrarem el Catorze d'Abril.

jo em proposo que quan a l'Ajuntament li sigui possible me'n cedixi una petita parcel·la per al meu objecte.

En la confecció dels plànols que us he fet veure anteriorment hi ha intervingut en la part científica el doctor Sayé, molt entès en aquesta matèria, i s'han seguit les orientacions més avançades de la ciència de tot el món. Serà construït, el Dispensari Central, d'una manera que els tuberculosos, segons el seu estat, seran convenientment classificats i no estaran mai junts per evitar contactes i contagis, passaràn per diferents passadissos i seran assistits per separat. Hi haurà instal·lacions de Raigs X, pneumo-tòrax i tot el necessari.

He aprofitat l'avinentesa que un arquitecte amic meu marxa cap a Milà, on hi ha el millor sanatori d'Europa sense cap mena de dubte, per tal que, sense que això costi ni un sol cèntim a la Generalitat, s'assabenti del seu funcionament i d'altres minúcies per a establir-ho al nostre copiant d'aquell tot el que ens sigui possible per a perfeccionar-lo.

Tenint en compte que les despeses que ocasionarà l'esmentat Dispensari Central ascendiran a unes 446.000 pessetes, vaig pensar que podria emprar, que fos útil en el mateix sentit, les que sobressin de la consignació i immediatament se'm va ocórrer la construcció d'un automòbil equipat amb tot el necessari per a poder recórrer totes les comarques de Catalunya donant ajut a aquells tuberculosos que es trobessin mancats d'assistència. Aquesta idea va ésser també aprovada pel Consell Executiu. Aquest camió, que serà d'unes tres tones, constarà d'un vestíbul, un despatx mèdic, un arxiu de fitxes dels malalts que s'assistiran, un laboratori amb pneumo-tòrax, Raigs X, laboratori fotogràfic per a revelar les plaques, etc., etc. En tindrà cura un metge i un ajudant.

El seu comès, a més a més de fer el diagnòstic dels malalts que es presentin, serà donar al metge local un duplicat de la fitxa corresponent a cada malalt i indicar-li ensems el tractament a seguir en cada cas. No serà la visita als pobles de l'esmentat Dispensari un visita isolada, puix que, dintre el transcurs de dos mesos o del temps que sigui necessari, hi tornarà i, per mitjà de la fitxa mèdica, podrà veure el curs que ha fet la malaltia